

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*

นันทนพ เข้มเพชร**

(วันรับบทความ : 6 กรกฎาคม 2561 /วันแก้ไขบทความ : 11 สิงหาคม 2561 /วันตอบรับบทความ : 14 สิงหาคม 2561)

บทคัดย่อ

บทความการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง 2. เพื่อศึกษาแนวทางข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณโดยกลุ่มตัวอย่างของการศึกษา คือ นิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ประจำปีการศึกษา 2560 โดยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติขั้นพื้นฐานได้แก่ ความถี่ร้อยละเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยการใช้โปรแกรม SPSS ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง โดยภาพรวมในระดับความคิดเห็นคือ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้เรียน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย ด้านความสัมพันธ์ในการคบเพื่อน ความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยในด้านที่นิสิตมีความเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านผู้เรียน ($\bar{X}=3.46$) รองลงมาในด้านครอบครัว ($\bar{X}=3.32$) ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=2.98$) ด้านอาจารย์ผู้สอน ($\bar{X}=2.92$) ด้านความสัมพันธ์ในการคบเพื่อน ($\bar{X}=2.91$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=2.72$) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามสรุปได้ดังนี้ 1. ด้านผู้เรียน ควรมีการเตรียมพร้อมก่อนเรียนอยู่เสมอ 2. ด้านอาจารย์ผู้สอน สื่อการเรียนการสอนนั้นยังไม่ตรงกับการที่อาจารย์ใช้สอน 3. ด้านครอบครัว นิสิตไม่พร้อมต่อการเรียนของนิสิต เช่น รายได้ของครอบครัว ปัญหาของครอบครัว 4. ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย นิสิตมีการใช้รถจักรยานยนต์มีจำนวนมากขึ้นทำให้การขับขี่ไม่สะดวก 5. ด้านสภาพแวดล้อมภายในส่วนของห้องเรียน ตึกอาคารเรียนยังมีจำนวนไม่พอต่อการเรียน 6. ด้านความสัมพันธ์ในการคบเพื่อนต้องคบเพื่อนที่ดีสนใจในการเรียนสามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ และสามารถอยู่ที่สังคมหลากหลายได้

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ/ นิสิต/ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง “เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” โดยงานวิจัยเรื่องนี้ได้รับทุนอุดหนุนและส่งเสริมการวิจัย จากวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม งบประมาณปี พ.ศ. 2560

**นักวิชาการศึกษา , วิทยาลัยการเมืองการปกครองมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Influencing factors for low academic achievement by students in the College of Politics and Governance, Mahasarakham University^{*}

Nuntanop Khempet^{**}

(Received Date : July 6, 2018, Revised Date : August 11 , 2018, Accepted Date : August 14, 2018)

Abstract

The objectives of this study are 1) to study the influencing factors for low academic achievement by students studying in the College of Politics and Governance, and 2) to identify the guidelines for improvement of academic achievement by students in the College of Politics and Governance. This study is a quantitative research with the samples comprised of 360 students in the College of Politics and Governance during the 2017 academic year. The data collection tool is a questionnaire, while analysis is done by using statistical data consisting of frequency, percentage, and S.D. by applying SPSS. From the study, the general attitude for low academic achievement by students in the College of Politics and Governance is intermediate. Considering each section for student, teacher, family, internal and external university environment, and friend relationship provides intermediate results. The section with the highest average value is students ($\bar{x}=3.46$), followed by family ($\bar{x}=3.32$), internal university environment ($\bar{x}= 2.98$), teacher ($\bar{x}=2.92$), and friend relationship ($\bar{x}=2.91$). The section with the lowest average value is external university environment ($\bar{x}=2.72$). The suggestions for development of academic achievement by students in the College of Politics and Governance, Mahasarakham University can be concluded as follows: 1. Students have to be prepared before study; 2. Teachers should prepare the lesson media according to the lesson material; 3. Family issues affecting academic achievement, such as income and internal problems, should be resolved; 4. External university environment has numerous motorcycles, causing inconvenience in transportation issues; 5. Internal

^{*} This article is a part of the research, entitled “Factors Influencing Low Learning Achievement of College of Politics and Governance Students, Mahasarakham University

^{**} Educator, Collage of Politics and Governance, Mahasarakham University

university environment is lacking a sufficient number of classes; and 6. The characteristics of good friendships should comprise paying attention in class, teamwork, and adaptation to various learning scenarios.

Keywords: Influencing factors for low academic achievement/ Student/

College of Politics and Governance

ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษาและการเล่าเรียนในปัจจุบันถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์เราซึ่งจะช่วยให้บุคคลได้รู้จักนำเอาความรู้ที่ได้รับจากการศึกษานำไปพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นไปในสมัยอดีตการศึกษาของคนไทยต้องศึกษาหาความรู้และเข้าไปเรียนในวัดถ้าเป็นผู้ชาย แต่ถ้าเป็นผู้หญิงจะไม่มีโอกาสได้เรียนจะได้ทำงานบ้านและอยู่แต่ในบ้านเป็นส่วนใหญ่ซึ่งสมัยก่อนความสะดวกสบายต่างๆและโอกาสที่จะเล่าเรียนมีน้อยมากบางคนไม่เคยได้เรียนหนังสือเลยแต่ก็ยังคงมีอาชีพที่สามารถทำและเลี้ยงชีพอยู่ได้ (ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา, 2532, น.1) การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นกลไกสำคัญในการผลิตกำลังคนระดับสูงการวิจัยสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพทั้งในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อให้อุดมศึกษาสามารถเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพที่จะนำการพัฒนาประเทศ โดยมีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ พร้อมทั้งความสามารถด้านวิชาชีพ ความสามารถด้านทักษะการดำเนินชีวิตเพื่อให้บุคคลนั้นสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขสมควรแก่อัตภาพมีส่วนช่วยเหลือสร้างสรรค์สังคมได้อย่างเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ที่ได้ชื่อว่าได้รับการศึกษามาอย่างดี (สมนึก ภัททิยธนี, 2544 , น.1)

มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายโดยทั่วไปในการสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้ในขั้นสูง มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จึงเป็นมหาวิทยาลัยสอนโดยเฉพาะในสมัยแรกๆ การสอนในมหาวิทยาลัยในประเทศไทยในระดับปริญญาตรีถือเป็นการสอนต่อ ยอดจากการสอนในระดับมัธยมศึกษาเป็นการสอนที่มุ่งหวังจะสร้างบัณฑิตให้เป็นผู้สามารถนำความรู้ของตนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ มิเป็นการเรียนรู้เหมือนในโรงเรียนมัธยมผู้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตจะได้รับการยอมรับในสังคมว่าเป็นผู้ที่มีวิจรรย์ญาณในการประพฤติปฏิบัติ ได้ชื่อว่าเป็นปัญญาชน มหาวิทยาลัยโดยทั่วไปจึงถือเป็นการกิจสำคัญที่จะสร้างนิสิตให้เป็นปัญญาชนหรือบัณฑิตให้ได้อย่างเต็มภาคภูมิ (จรัส สุวรรณเวลา และคณะ, 2540, น. 128-129) มหาวิทยาลัยจึงเป็นหน่วยงานที่บทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพสูง

ทำการสอนทำการวิจัย ให้บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุศิลปวัฒนธรรม (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2537, น. 2) เป็นแหล่งความรู้ชั้นสูงหรือแหล่งวิชาการชั้นสูง เพื่อการเรียนรู้และความเจริญงอกงามทางวิชา เป็นแหล่งผลิตกำลังคนที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ (สวัสดี วิชะโรจน์, 2559, น. 2)

มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีระบบการศึกษาหลากหลายเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง โดยใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่ทันสมัยบนพื้นฐานการวิจัยที่สามารถประยุกต์ใช้แก้ปัญหา เพื่อให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมรวมถึง

การสั่งสมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีเป้าหมายสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสูงมุ่งให้บัณฑิตเป็นผู้มีความสามารถในการค้นคิดและแก้ปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) มีความเป็นผู้นำ มีความรู้ลึกในวิชาชีพและรอบรู้ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ภาษามากกว่าหนึ่งภาษาและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความชำนาญเชิงคณิตศาสตร์รู้เท่าทันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นผู้มุ่งศึกษาตลอดชีพมีสุนทรียภาพด้านดนตรีและวรรณกรรมเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการสร้างบัณฑิตนั้นจะต้องมุ่งสร้างสมคุณธรรมในตัวบัณฑิตให้เป็นผู้รับผิดชอบต่อสังคม (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548, น. 9) แต่การผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ และในภาวะการณ์ที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างสูงจากสภาพสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงหลายประการ เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเปิดเสรีการค้า เป็นต้น ทำให้กลไกการบริหารจัดการที่เป็นอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่สามารถตอบสนองการปรับเปลี่ยนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2546, น. 1)

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีศูนย์กลางการบริหารงานตั้งอยู่ที่ ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีกำเนิดมาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2511 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะขยายการศึกษาชั้นสูงไปสู่ภูมิภาค ต่อมาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม เมื่อปีพุทธศักราช 2517 และได้แยกตัวเป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศภายใต้ชื่อ "มหาวิทยาลัยมหาสารคาม" เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2537 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธยในพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 111 ตอนที่ 54 นับเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งที่ 22 ของประเทศไทย โดยมหาวิทยาลัยมหาสารคามทำการสอนในระดับอุดมศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ประกอบด้วย 18 คณะ 2 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นสถาบันที่มีปณิธานมุ่งมั่นในการส่งเสริมแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผสมผสานกับวิทยาการที่เป็นสากลให้เกิดความงอกงามสติปัญญาสามารถพัฒนาตนเองให้เพียงพอด้วยวิชาการจริยธรรมและคุณธรรม

ปัญหาการพัฒนสภาพของนิสิตถือได้ว่าเป็นความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อตัวของผู้เรียนที่สำคัญ คือ ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เช่น ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าเสื้อผ้า ค่าอุปกรณ์การเรียน เป็นต้น ทั้งในแง่ส่วนตัวและของรัฐบาลทั้งในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายทางตรงและค่าใช้จ่ายทางอ้อม การพัฒนสภาพของนิสิตมักส่งผลให้นิสิตไม่มีงานทำ หรือได้งานที่ต่ำกว่าความสามารถของตนเอง หรือได้งานที่มีผลตอบแทนต่ำ และเมื่อมองในภาพรวมหากมีการพัฒนสภาพเป็นจำนวนมากก็จะทำให้สัดส่วนประชากรที่เป็นแรงงานไร้ฝีมือที่มีค่าจ้างและค่าตอบแทนต่ำอยู่ในสัดส่วนที่มากและจะส่งผลให้รายได้ต่อหัวของประชากรลดน้อยลงการพัฒนสภาพของนิสิตจะส่งผลให้เกิดปัญหาเรื่องพฤติกรรมในการคบเพื่อน เนื่องจากนิสิตยังอยู่ในช่วงวัยรุ่นการตัดสินใจโดยไม่ได้รับการให้คำปรึกษาที่ดี ทั้งยังการไม่มีงานทำ ไม่มีรายได้ จึงทำให้เขาเหล่านั้นกลายเป็นภาระต่อสังคม ภาระของครอบครัวในการเลี้ยงดู ด้วยเหตุผลดังกล่าวอาจเป็นผลให้เกิดปัญหาต่อสังคม อาทิ ปัญหาเรื่องยาเสพติด การพนัน หรือการกระทำที่ผิดกฎหมาย เป็นต้น ดังนั้นการพัฒนสภาพจึงก่อให้เกิดทั้งปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาประเทศในส่วนรวม ปัญหาการพัฒนสภาพของนิสิตยังส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษา เพราะประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินการจัดการศึกษาประการหนึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้คงอยู่ในระบบจนจบหลักสูตร หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและรับผิดชอบต่อการศึกษาก็จำเป็นต้องรู้ปัญหาและสาเหตุที่แท้จริงพร้อมทั้งแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา

การวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายหลักที่ต้องการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในมุมมองด้านต่างๆ อันจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนกำหนดนโยบายส่งเสริมปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่จะเป็นผลให้นิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองมีผลการเรียนที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลการเรียน (GPA)

1.2 ปัจจัยด้านอื่นๆ สถานที่พักระหว่างเรียนของนิสิต

2. ตัวแปรตาม คือ ทศนคติที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำลงของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. อัตราของนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลการเรียน (GPA)

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ด้านผู้เรียน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน

3. ทศนคติของที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ด้านผู้เรียน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน

4. แนวทางข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงการเรียนของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ด้านผู้เรียน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 3,702 คนประกอบด้วย

- นิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ระบบปกติ จำนวนทั้งสิ้น 3,156 คน

- นิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ระบบพิเศษ จำนวนทั้งสิ้น 546 คน

2. กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ นิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้ง 4 สาขาวิชาเอก จำนวนทั้งสิ้น 360 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

พจนานุกรมของเว็บสเตอร์ (Webster's Third New International Dictionary) ให้นิยามการเรียนรู้คือ กระบวนการเพิ่มพูนและปรุงแต่งระบบความรู้ ทักษะ นิสัย หรือการแสดงออกต่างๆ อันมีผลมาจากสิ่งกระตุ้นอันตรัยโดยผ่านประสบการณ์การปฏิบัติ หรือการฝึกฝน

คิมเบล (Kimble, 1964) ให้ความหมายการเรียนรู้ว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างถาวรในพฤติกรรม อันเป็นผลมาจากการฝึกที่ได้รับการเสริมแรง

ฮิลการ์ด และ เบาเวอร์ (Hilgard & Bower, 1981) ให้ความหมายการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ และการฝึก ทั้งนี้ไม่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่เกิดจากการตอบสนองตามสัญชาตญาณ ฤทธิ์ของยา หรือสารเคมี หรือปฏิกิริยาสะท้อนตามธรรมชาติของมนุษย์

ดังนั้นจึงสรุปความหมายการเรียนรู้ ที่กล่าวมา ได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ได้จากการกระทำที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง ทางด้านสมอง ทางจิตใจ ความรู้ ความเข้าใจ ความจำ ทักษะ ซึ่ง เป็นผลมาจากสะสมประสบการณ์ รวมถึงการฝึกฝนจนเกิดทักษะ และกระบวนการทางความคิดไม่รวมถึงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติของมนุษย์

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไพศาล หวังพานิช (2526, น. 11) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝน อบรม หรือ เกิดจากการสอนและสามารถตรวจวัดได้

กมล สุดประเสริฐ (2533, น. 225) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือการวัดผลการเรียนที่นักเรียนได้เรียนผ่านมาแล้ว ว่ามีความรอบรู้ เจตคติ ตลอดจน ปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด หรือเรียนมาแล้วผลการเรียนยังเหลืออยู่เท่าใด

อายเซนค์ (Eysenck, 1972. p.16) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่าเป็นความสำคัญที่ได้จากการเรียนที่อาศัยความสามารถเฉพาะตัวบุคคล โดยตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจจะได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่น การสังเกต การตรวจ การบ้าน หรืออาจได้ในเรื่องระดับคะแนนที่ได้จากโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อน และระยะเวลาที่นานพอสมควร หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

ดังนั้นจึงสรุปความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่กล่าวมา ได้ว่าเป็นผลมาจากความสำเร็จความสามารถที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล เป็นวัดความรู้ที่เรียนผ่านมาแล้ว ว่ามีความรู้ ความคิด แล้วนำไปปฏิบัติได้มากเพียงใด จนเกิดผลสำเร็จ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2539, น.1147) ได้ให้ความหมายของการสอนว่าเป็น การบอกวิชาความรู้ให้และเป็นการแสดงให้เข้าใจโดยวิธีบอกหรือทำให้เป็นตัวอย่าง

รุ่งรังสี วิบูลชัย (2544, น.) วิลส์ (wiles) ให้ความหมายของการสอนไว้ 4 ประการ

1. การสอน คือ การชี้แนะ หมายถึง การช่วยเหลือแนะนำจัดหาวัสดุและส่งเสริมให้คิดสิ่งต่างๆให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากเห็น

2. การสอน คือ การให้ความรู้กับเรื่องต่างๆ โดยที่ผู้สอนเป็นผู้รวบรวมความรู้แล้วจัดความรู้ที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ความจริงให้ง่ายและน่าสนใจเพื่อสะดวกแก่ผู้ที่จะเรียนจะได้เข้าใจและรับไว้ให้

3. การสอน คือ การที่ผู้สอนทำงานร่วมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักคิด รู้จักทำด้วยตนเอง

4. การสอน คือ การแนะแนวทางให้แก่ผู้เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบต่างๆ และจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เจริญงอกงามและพัฒนาไปในทิศทางที่ปรารถนาสมกับเป็น จุดประสงค์ของการศึกษา

ดังนั้นจึงสรุปความหมายการจัดการเรียนการสอน ที่กล่าวมา ได้ว่าเป็นการให้ความรู้ คำแนะนำ และการชี้แนะ ส่งเสริมให้แก่ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการทางความคิดและนำไปใช้ ไปปฏิบัติ เพื่อสะดวกแก่ผู้เรียนได้เข้าใจ จนผู้เรียนได้นำไปพัฒนาไปในทางที่ดีและสมควร

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (2541, น. 1-2) ได้นิยามการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้ว่า การจัดการระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาในระดับสูงที่มุ่งพัฒนาคน เพื่อเข้าสู่วิชาชีพต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ รวมทั้งมุ่งเน้นที่พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นฐานสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถทางวิชาการตลอดจนการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีระดับสูงให้กับประเทศต่อไป

ดังนั้นจึงสรุปความหมายการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่กล่าวมา ได้ว่าการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาที่สูงขึ้นจากระดับมัธยมศึกษา ที่มุ่งพัฒนาคน ความรู้ และความสามารถ ไปสู่การประกอบอาชีพต่างๆตลอดจนเป็นการพัฒนาประเทศอีกด้วย

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำลงของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป โดยแบ่งเป็นเชิงปริมาณ 360 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระเบียบวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชาเอก ระบบทางการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ต่อเดือน และสถานที่พักระหว่างเรียน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ ตัวเองที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ปัญหาทางครอบครัวแบบใดที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อาจารย์ผู้สอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนแบบใดที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ เพื่อนแบบใดที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ การทำงานพิเศษระหว่างเรียนมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ สถาบันทางชนิดใดที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ และการบันเทิงชนิดใดที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ใช้มาตราวัดแบบ Rating Scale 5 ระดับมาตราวัดแบบ ลิเคิร์ต (Likert's Scale) ในการวัดระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
4	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยในระดับที่มาก
3	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยในระดับที่ปานกลาง
2	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยในระดับที่น้อย
1	หมายความว่า	มีความคิดเห็นด้วยในระดับที่น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองมหาวิทยาลัยมหาสารคามผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ

ผลการวิเคราะห์ทัศนคติเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ ของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านผู้เรียน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย ด้านความสัมพันธ์ในการคบเพื่อน ความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยในด้านที่นิสิตมีความเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านผู้เรียน ($\bar{x}=3.46$) รองลงมาในด้านด้านครอบครัว ($\bar{x}=3.32$) ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{x}=2.98$) อาจารย์ผู้สอน ($\bar{x}=2.92$) ด้านความสัมพันธ์ในการคบเพื่อน ($\bar{x}=2.91$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{x}=2.72$)

ด้านผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์ด้านผู้เรียนพบว่า ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดคือ การที่ผู้เรียนมีจิตฟุ้งซ่าน ไม่มีสมาธิในการเรียนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=3.94$) รองลงมาคือการที่ผู้เรียนไม่มีการปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง อาจมีผลกระทบทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ($\bar{x}=3.90$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุดคือการที่ผู้เรียนใช้ชีวิตร่วมกับแฟนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=2.78$)

ด้านอาจารย์ผู้สอน

ผลการวิเคราะห์ด้านอาจารย์ผู้สอนพบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดคือ การที่อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคในการสอน สามารถกระตุ้นความสนใจ จัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเข้าใจง่าย ($\bar{x}=3.66$) รองลงมาคือการที่อาจารย์ผู้สอนแนะนำแหล่งเรียนรู้ เพื่อค้นคว้าในรายวิชาเพิ่มเติม ($\bar{x}=3.53$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุดคือการที่อาจารย์ผู้สอนไม่ตรงต่อเวลาในการสอนอาจส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตต่ำลง ($\bar{x}=3.05$)

ด้านครอบครัว

ผลการวิเคราะห์ด้านครอบครัวพบว่า ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดคือการที่ผู้ปกครองไม่สนับสนุนทางด้านการเรียนของนิสิตจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=3.18$) รองลงมาคือการที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังในตัวนิสิตมากเกินไปจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=3.06$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุดคือการที่พักอาศัยอยู่ไกลจากมหาวิทยาลัยมากเกินไปจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=2.74$)

ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย พบว่า ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดคือการที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เทคโนโลยีไม่เพียงพอต่อการให้บริการแก่นิสิตจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=3.10$) รองลงมาคือการที่บรรยากาศในห้องเรียนไม่น่าเรียนจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=3.09$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ การที่ภายในห้องเรียนไม่สะอาดจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=2.70$)

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย พบว่า ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดคือการที่มีสถานบันเทิงใกล้กับมหาวิทยาลัย จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=3.20$) รองลงมาคือการที่มีการรื้อถอน สถานบันเทิงที่อยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=2.70$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุดคือการที่มหาวิทยาลัยมีกิจกรรมร่วมกับชุมชนจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=2.54$)

ด้านความสัมพันธ์ในการคบเพื่อน

ผลการวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์ในการคบเพื่อน พบว่า ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดคือการที่ประสบปัญหาการทำงานกลุ่มกับเพื่อนๆจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=3.03$) รองลงมาคือการที่ไม่มีเพื่อนช่วยในเรื่องเรียนจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=2.96$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุดคือการที่ไม่เอาแบบอย่างด้านการเรียนจากเพื่อนเรียนเก่งกว่าจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ($\bar{x}=2.82$)

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองมหาวิทยาลัยมหาสารคามสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยภาพรวมเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านผู้เรียนนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{x}=3.46$) ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนมีการเรียนรู้จะเห็นได้ว่า สอดคล้องกับแนวคิดของ กานญะ ที่กล่าวว่า ประเภทของการเรียนรู้ การเรียนรู้ขั้นสูงสุดของมนุษย์ ได้แก่ “การเรียนรู้การแก้ปัญหา” และได้จำแนกประเภทของการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนเป็น 8 ประเภท ดังนี้ 1. การเรียนรู้สัญญาณ 2. การเรียนรู้การเชื่อมโยงสิ่งเร้ากับการตอบสนอง 3. การเรียนรู้แบบลูกโซ่ 4. การเรียนรู้เชื่อมโยงถ้อยคำ 5. การเรียนรู้แยกแยะสิ่งเร้า 6. การเรียนรู้รู้โมติ 7. การเรียนรู้หลักการ 8. การเรียนรู้การแก้ปัญหา กานญะ อธิบายว่า การเรียนรู้การแก้ปัญหา ซึ่งเป็น

การเรียนรู้ระดับสูงสุดนั้น ประกอบด้วยการเรียนรู้จากขั้นพื้นฐานจนถึงขั้นสุดท้าย มีทั้งหมด 8 ประเภท และเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา วิคโต (2537, น.107-110)ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้ากระบวนการเรียน เริ่มด้วยการวิเคราะห์ลำดับขั้นการเรียนรู้ด้วยการศึกษาว่า “ก่อนที่ผู้เรียนจะทำสิ่งนั้นได้ ผู้เรียนจะต้องทำอะไรได้มาก่อน” เช่นการเรียนรู้ปลายทาง คือให้ผู้เรียน เรียนรู้การคำนวณพื้นที่ของรูปสามเหลี่ยมได้ นักเรียนจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับอะไรมาก่อน

1.2 ด้านครอบครัว นิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ ($\bar{x}$ =3.32) ทั้งนี้เนื่องจาก ความรอบคอบมีความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก เป็นสถาบันหลักที่อยู่ใกล้ชิดกับนิสิตมากที่สุด ผู้ปกครองให้การสนับสนุนทางการเรียน และความสัมพันธ์ของครอบครัวที่ส่งผลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จะเห็นว่าสิ่งสำคัญที่สุดในการอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนประกอบด้วยความพร้อมทางสมอง ที่เกี่ยวกับความสามารถสติปัญญา และความสามารถทางด้านความรู้ความคิด รวมถึงพื้นฐานความรู้เดิมความพร้อมทางกายภาพ ที่เกี่ยวกับความสามารถทางลักษณะรวมทั้ง สุขภาพของตัวผู้เรียนคุณลักษณะทางจิตใจที่รวมความสนใจ ทศนคติ ค่านิยมและบุคลิกภาพ เพศอายุ และภูมิหลังทางครอบครัวและสังคม ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพรสคอต (1961, pp.14-44) ได้ทำการการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ปัจจัยทางด้านร่างกาย ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพ ขอบกระดูก และลักษณะการทำงานของร่างกายปัจจัยทางความรัก ได้แก่ ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตร ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวปัจจัยทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรม และฐานะทางบ้านปัจจัยทางด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ได้แก่ ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนวัยเดียวกันปัจจัยการพัฒนาแห่งตน ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจเจตคติ และแรงจูงใจ และปัจจัยทางการปรับตัว ได้แก่ ปัญหาการปรับตัว การทดสอบอารมณ์

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย นิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ ($\bar{x}$ = 2.98) ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันที่ทำให้ผู้เรียนได้รับได้รับความรู้ มหาวิทยาลัยมีการพัฒนาระดับความพร้อมในเรื่องของการศึกษาอยู่เสมอทั้งในด้านการเรียน และความสะดวกสบายให้แก่ นิสิต เพื่อให้ นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดียิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาที่ วิจิตร ศรีสะอ้าน (2518, น.8-10) กล่าวว่า ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาที่มีลักษณะสากล แบ่งเป็น 3 ประการคือ 1. บุคคลิก แสวงหา บำรุงรักษา และถ่ายทอดความรู้ เพื่อ

สร้างสรรค์โรงความก้าวหน้า และความเป็นเลิศทางวิชาการ². ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นแหล่งวิทยาการขั้นสูงที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อความเจริญของมนุษยชาติ². ทัศนะของ ส่งเสริมศิลปและวัฒนธรรมและไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2524, น.59) ได้กล่าวถึง ภารกิจของการอุดมศึกษาว่าเป็นกิจการที่ครอบคลุมเรื่องของ คน ความรู้ และสิ่งแวดล้อม ทั้งสามสิ่งนี้จะเกี่ยวพันซึ่งกันและกันอย่างแยกไม่ออก ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการอุดมศึกษาจะต้องเกี่ยวข้องกับสามสิ่งนี้ตลอดเวลา เพียงแต่ว่าสมัยใด หรือสถานการณ์เช่นไรจะเน้นในเรื่องใดเป็นพิเศษเท่านั้น ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนาสทาสี (1976, pp.141-142) ที่พบว่าการที่นักเรียนจะเรียนสำเร็จ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลัก 2 ประการ คือปัจจัยทางด้านสติปัญญา Intellectual Factors กับปัจจัยที่ไม่ใช่สติปัญญา Non- Intellectual Factors ปัจจัยด้านสติปัญญา เป็นปัจจัยเฉพาะบุคคลของผู้เรียนเอง ซึ่งยากต่อการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในระยะอันสั้น ส่วนปัจจัยทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะส่วนตัวของผู้เรียน สภาพแวดล้อมทางบ้าน และสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

1.4 ด้านอาจารย์ผู้สอน นิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ ($\bar{X}$ =2.92) ทั้งนี้เนื่องจากในการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนได้ชี้แจงแผนการเรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียน มีเทคนิคในการสอนต่างๆ จึงจะทำให้นิสิตมีการเข้าใจในการเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น จะเห็นได้ว่า สอดคล้องกับแนวคิดของ เมอร์ริลล์ที่กล่าวว่า การสอนที่มีคุณภาพในระดับอุดมศึกษาต้องประกอบด้วยวัตถุประสงค์ โดยผู้สอนต้องพิจารณาจากการตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรและกำหนดวัตถุประสงค์ด้วย และสอดคล้องกับแนวคิดของ (พันธ์ศักดิ์ พลสารีย์ และวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา) การสอนที่มีคุณภาพในระดับอุดมศึกษาต้องประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้ มีการเตรียมการสอน โดยผู้สอนต้องเตรียมเนื้อหา วิธีการสอนและอุปกรณ์การสอนก่อนเริ่มการสอน มีวัตถุประสงค์ของวิชา โดยผู้สอนต้องพิจารณาจากการตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรและกำหนดวัตถุประสงค์ด้วยข้อความที่เกี่ยวกับสิ่งที่คาดหวังให้ผู้เรียนเรียนรู้ มีเอกสารประกอบการสอน ได้แก่ เนื้อหามีเอกสารประกอบการสอนที่ใช้ประกอบการสอนเพียงพอและเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน รวมทั้งระบุแหล่งข้อมูลเพื่อให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมและแหล่งข้อมูลนั้น ๆ ควรมีความทันสมัย มีความสามารถในการสอน มีการจัดกิจกรรมในการสอน มีความรับผิดชอบในการสอนมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม การพูดจา การวางตน ความประพฤติปฏิบัติต่อผู้เรียน การแต่งกาย มีวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีข้อความบ่งชี้สะท้อนถึงวิธีการนำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนไว้ชัดเจน การประเมินผลการเรียนถูกต้องและสม่ำเสมอ โดยผู้สอนกำหนดช่วงเวลาและความถี่ของการประเมินให้ชัดเจน ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเคลาร์ไมเออร์ (1961, pp.28-29) ได้ศึกษา

องค์ประกอบที่เป็นตัวกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วยคุณลักษณะของผู้เรียน คุณลักษณะของครูผู้สอน คุณลักษณะของทางกายภาพ พฤติกรรมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน คุณลักษณะของกลุ่มและแรงจูงใจ

1.5 ด้านความสัมพันธ์ในการคบเพื่อน นิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ ($\bar{x}=2.91$) ทั้งนี้เนื่องจากการคบเพื่อนเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้จะเห็นได้ว่า สอดคล้องกับแนวคิดของ Shaftel & Shaftel (1967, pp. 67 – 71) ซึ่งให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล เขากล่าวว่าบุคคลสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองได้จากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และความรู้สึกนึกคิดและค่านิยมต่างๆของบุคคลก็เป็นผลมาจากการที่บุคคลมีการปะทะสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบข้างและได้สะสมไว้ในลึกๆ โดยที่บุคคลได้แสดงความรู้สึกนึกคิดต่างๆที่อยู่ภายนอกออกมา ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง เกิดความเข้าใจในตนเอง ในขณะเดียวกันการที่บุคคลสวมบทบาทของผู้อื่นก็สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความคิด ค่านิยม และพฤติกรรมของผู้อื่นได้ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บลูม และคณะ (Bloom and Others) ที่พบว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของนักศึกษา องค์ประกอบที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา จะประกอบด้วย อุปกรณ์การสอน (Instructional Material) อุปกรณ์ที่จะช่วยให้ครูได้ใช้ในการสอนผู้เรียนให้สะดวก และเข้าใจได้ง่าย กระบวนการสอนของครู (Teaching Process) จากวิธีการถ่ายทอดความรู้ของครู การอธิบายให้ผู้เรียนได้เข้าใจ กระบวนการเรียนของผู้เรียนในการสอน (Student Processing of Instruction) เน้นกระบวนการเรียนรู้ของตัวผู้เรียน โดยอาศัยความตั้งใจเอาใจใส่ และความสามารถในการรับรู้การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมทางบ้าน และการยอมรับทางสังคม (Home Environment and Social Support System) สภาพแวดล้อมทางบ้านและการยอมรับทางสังคมทั่วไปมีผลต่อการเรียนรู้ เช่น เพื่อน วิทย์ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสิ่งเหล่านี้โดยการฟัง การพบเห็น การติดต่อ บางครั้งเกิดการเรียนรู้โดยไม่รู้ตัว และบางครั้งก็เป็นการเรียนแบบ

1.6 ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย นิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ ($\bar{x}=2.72$) ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย เป็นอีกอย่างที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการการเรียนรู้ จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับแนวคิดของกมลรัตน์ หล้าสุขวงศ์ (2524, น.132) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1. ผู้เรียน (The Learner) 2. สิ่งเร้า (Stimulus) หรือสถานการณ์ต่างๆ โดยสิ่งเร้าหมายถึง สิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวผู้เรียนหรือสถานการณ์ต่างๆ หมายถึงสถานการณ์หลายๆอย่างที่เกิดขึ้นรอบตัวผู้เรียน 3. การตอบสนอง (Response) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับสิ่งเร้า และสอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์

(2519, น.20-26) ให้นิยามองค์ประกอบของการเรียนรู้ว่า การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ในปริมาณมากน้อย หรือมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ หลายประการดังนี้ 1. แรงจูงใจ (Motive) คนเราจะเรียนรู้ได้ดีหากเขามีแรงจูงใจสูง ในบทเรียนที่เขาจะเรียน เช่น เรื่องนั้นแปลกใหม่น่าตื่นเต้น หรือตรงความต้องการของเขา 2. กระบวนการสอน (Teaching Procedure) แม้ผู้เรียนมีความตั้งใจที่จะเรียนเพียงใด แต่ถ้ากระบวนการสอนของครูไม่ดีพอ ก็อาจจะส่งผลให้การเรียนของผู้เรียนขาดประสิทธิภาพ 3. กระบวนการเรียน (Studying Procedure) การเรียนรู้ของคนเรานั้นเกิดจากการที่ประสาทสัมผัส (Sense) ได้รับการเร้าจากสิ่งเร้า (Stimulus) บุคคลจะสามารถเรียนรู้และเข้าใจสิ่งเร้านั้นได้ถูกต้องมากน้อยเพียงใด ก็ย่อมขึ้นอยู่กับระดับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้า และการเรียนรู้ นั้นจะมีประสิทธิภาพเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับว่ากระบวนการเรียนของเขานั้นได้มีโอกาสสัมผัสกับสิ่งเร้า โดยตรงมากน้อยเพียงใดด้วย ดังนั้นการที่ผู้เรียนได้เรียนจากกระบวนการเรียนที่ตนเองได้มีโอกาสสัมผัสมากๆ จะทำให้เกิดความเข้าใจ และเกิดการรับรู้ที่ถูกต้องกว่าการเรียนจากคำบอกเล่า หรือท่องจำอย่างเดียว ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เชียงศรี วิวิธสิริ (2527, น.23-24) ที่พบว่าสิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ตัวผู้เรียนต้องมีความพร้อม มีความต้องการที่จะเรียน มีประสบการณ์มาบ้างแล้ว และมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน ตัวครูจะต้องมีบุคลิกภาพดี มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีวิธีการเทคนิคที่จะถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้หลายวิธี และแต่ละวิธีที่ใช้จะต้องเหมาะสมกับแต่ละเนื้อหาวิชา และต้องรู้จักการใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ที่จะสอน เพื่อผู้เรียนจะได้เข้าใจง่าย และ สิ่งแวดล้อมต้องมีการบรรยากาศในชั้นเรียนดี มีมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน มีสถานที่เรียนตลอดจนอุปกรณ์ เช่น ม้านั่ง โต๊ะเรียน ที่อำนวยความสะดวกและเหมาะสม สถานที่เรียนต้องมีบรรยากาศถ่ายเทดี อยู่ห่างจากสิ่งรบกวน และแหล่งเสื่อมโทรมต่างๆ และทางไปมาสะดวก

3. ข้อเสนอแนะ

จากการรวบรวมการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่แล้วพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

ด้านผู้เรียน

พบว่า ควรมีการเตรียมพร้อมก่อนเรียนอยู่เสมอ มีการอ่านหนังสือ ทบทวน ฝึกฝน ทดสอบตลอดเวลา ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในกับตัวเองเพื่อจะได้มีความรู้มากกว่าผู้อื่นและควรตั้งใจเรียนในเวลาเรียน ทำงาน ทำการบ้าน ส่งงานให้ตรงเวลา แบ่งเวลาให้เป็น เวลาเรียนคือเรียน เวลาเล่นคือเล่น เวลาอ่านหนังสือก็ต้องตั้งใจอ่านหนังสือ

ด้านอาจารย์ผู้สอน

พบว่า อาจารย์มีการแบ่งเกณฑ์การตัดคะแนนหรือเกรดอย่างยังไม่ยุติธรรม เช่น การให้คะแนนในการเข้าเรียนหรือเข้าเรียนสาย และในส่วนสื่อการเรียนการสอนนั้นยังไม่ตรงกับภาระที่อาจารย์ใช้สอนและบางครั้งข้อสอบเป็นข้อเขียนคือเขียนตรงในหนังสือที่เรียนแต่ไม่ถูกใจกับอาจารย์ เป็นต้น เนื้อหาการเรียนไม่มีการสรุปมาส่วนมากอาจารย์มีสื่อการเรียนการสอนที่เก่าและไม่น่าสนใจ

ด้านครอบครัว

พบว่า นิสิตบางคนมีครอบครัวที่ไม่พร้อมต่อการเรียนของนิสิต เช่น รายได้ของครอบครัวน้อยหรือครอบครัวมีปัญหา จึงทำให้ตัวนิสิตมีปัญหาในการเรียน

ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย

พบว่า จะเห็นว่านิสิตในแต่ละปีจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากและในส่วนของห้องเรียน ตึกอาคารเรียนยังมีจำนวนไม่พอต่อการเรียน เช่น รายวิชาที่เปิดสอนอาจจะเปิดได้ไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิตที่ลงและในส่วนของระบบมหาวิทยาลัยในการลงทะเบียนยังเป็นที่ไม่น่าพอใจเนื่องจากนิสิตแต่ละชั้นปีมีจำนวนมากเว็บอาจจะล่มได้ควรปรับปรุงในการเข้าใช้งาน

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย

พบว่า นิสิตมีการใช้รถจักรยานยนต์มีจำนวนมากขึ้นมากขึ้นทุกปีและผลที่ตามมาคือรถติดและส่วนมหาวิทยาลัยมหาสารคามของเรามีฝุ่นเยอะมากจึงทำให้การขับขี่ไม่สะดวกและเวลาฝนตกน้ำก็จะท่วมสูงมากเนื่องจากไม่มีที่ระบายน้ำทำให้นิสิตลำบากเวลาไปเรียนและสัญจรไปทำธุระในส่วนสถานบันเทิงที่ใกล้กับสถานศึกษามากเกินไปจนทำให้ตัวนิสิตหมกมุ่นได้

ด้านความสัมพันธ์ในการคบเพื่อน

พบว่า การคบเพื่อนของตัวนิสิตเองยังคบแบบตามเพื่อนคือสาเหตุหลักๆเลยอาจจะเป็นมาจากการที่มีเพื่อนเยอะๆคบเพื่อนที่มีชื่อเสียงอาจจะทำให้ตัวเองมีหน้าตาในคณะ อยากเด่น อยากให้คนยอมรับเราได้โดยไม่สนใจเลยว่า การที่เลือกคบเพื่อนในมหาวิทยาลัยต้องเลือกคบที่เพื่อนพาเราเรียน พาเราอ่านหนังสือ พาเราทำงานได้ เพื่อนที่ช่วยกันติวในส่วนที่เพื่อนยังไม่เข้าใจ ช่วยกันอ่านหนังสือ ช่วงสอบและเพื่อนที่ดีต้องช่วยเตือนเราเวลาเราไม่ตั้งใจเรียน

4. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในข้อมูลทางสถิตินั้นอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีแต่ก็ควรปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีกและแก้ไขส่วนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยังไม่ดีเท่าที่ควรส่วนผลการสัมภาษณ์ในเชิงลึกนั้นก็ควรปรับปรุงและแก้ไขในบางส่วนเช่นกันเพื่อให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นขึ้นจากการศึกษาในแต่ละด้านและการ

สัมภาษณ์ในเชิงลึกผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากทัศนคติเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีดังนี้

1. ด้านผู้เรียน จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามด้านผู้เรียนนั้นจากข้อมูลทางสถิติระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบปัญหาที่เกิดจากตัวของผู้เรียน ที่ควรจะพัฒนาให้ดีกว่านี้ และปรับปรุงแก้ไขประเด็นที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจให้ดีขึ้น ผู้เรียนควรมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นยิ่งขึ้น

2. ด้านอาจารย์ผู้สอน จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านอาจารย์ผู้สอนนั้นจากข้อมูลในทางสถิติระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ได้ประเด็นเสนอแนะในการแก้ไขและเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในด้านอาจารย์ผู้สอน ควรที่จะเลือกใช้วิธีการสอนตามวัตถุประสงค์เหมาะสมกับเนื้อหาและเหมาะสมกับผู้เรียน

3. ด้านครอบครัว จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านครอบครัวนั้น จากข้อมูลในทางสถิติระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีประเด็นที่ควรปรับปรุงแก้ไขอยู่เล็กน้อยเนื่องจากครอบครัวควรเป็นสถาบันหลักที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียน ดังนั้นการดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการเรียน และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

4. ด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามด้านสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย จากข้อมูลในทางสถิติระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี บรรยากาศในชั้นเรียนและสภาพแวดล้อมที่ดีจะส่งผลในด้านอารมณ์และมีสติในการเรียนและมีความสุขในการเรียน

5. ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามด้านสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย จากข้อมูลในทางสถิติระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึกถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี พบปัญหา และมีประเด็นที่ควรแก้ไขปรับปรุง ในเรื่องของสภาพแวดล้อมภายนอก สถาบันแห่งต่างๆ ที่ไม่ควรอยู่ใกล้มหาวิทยาลัยและสถานศึกษาอื่นๆ

6. ด้านความสัมพันธ์ในการคบเพื่อน จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านความสัมพันธ์ในการคบเพื่อน จากข้อมูลในทางสถิติระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึกถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีปัญหาที่ควรแก้ไขปรับปรุงเล็กน้อย การคบเพื่อน ต้องคบเพื่อนที่ดี สนใจในการเรียน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถอยู่ในสังคมที่หลากหลายได้

5.ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้มีการศึกษากลุ่มเป้าหมายเพียงกลุ่มเดียวคือนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ชั้นปีที่ 2 - ชั้นปีที่ 4 ฉะนั้นผู้ที่สนใจที่จะทำการวิจัยนี้ครั้งต่อไปควรศึกษาให้ครอบคลุมทุกชั้นปีหรือครอบคลุมทุกคณะภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ของการนำผลการศึกษาไปใช้ให้มีความหลากหลายมากขึ้น
2. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในแง่มุมมองของอาจารย์ผู้สอนด้วยเพื่อจะได้มีข้อมูลมุมมองของอาจารย์ผู้สอนด้วย
3. ในการตั้งคำถาม แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองในแบบสอบถามนั้นต้องการให้มีการเพิ่มข้อคำถามให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและรอบด้านมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กมล สดประเสริฐ. (2533). *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชากิจกรรมและเครื่องมือแนะแนว*.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2524). *สุขภาพจิตในโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรัส สุวรรณเวลา และคณะ. (2540). *บนเส้นทางอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ฉวีวรรณ หลิมวัฒนา. (2532). *การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบด้านภูมิหลัง
สภาพแวดล้อมและด้านการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะ
วิทยาศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย .
- เชียรศรี วิวิศศิริ. (2527). *จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *การวัดผลการศึกษา (5-22)*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2548). *คู่มือนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2548*. มหาสารคาม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่งรังษี วิบูลชัย. (2544). *การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมของคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2545). *การวัดผลการศึกษา*. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์. (2519). *องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้*. สืบค้นจาก http://choompu32-tidarat.blogspot.com/2009/07/5_28.html.
- สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2545). *ห้าสาระ การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ภาพพิมพ์.
- สวัสดี วิชะโรจน์. (2559). *การศึกษารูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 35(5). 146-157.
- วิจิตร ศรีอ้าน. (2518). *หลักการอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.